

Zakrycia brzegowe gwiazd przez Księżyc

Zakrycia gwiazd przez brzeg tarczy Księżycy są zjawiskami chętnie obserwowanym przez miłośników astronomii. W czasie tego rodzaju zakrycia gwiazda niejako „ślizga się” po brzegu tarczy Księżycy i zakrywana/odkrywana jest przez nierówności terenu, wzgórza, brzegi kraterów itp.

Rejestracja zakryć brzegowych umożliwia nie tylko uściślenie parametrów orbity Księżycy, lecz, przede wszystkim, stworzenie dokładnych profili brzegu jego tarczy. Jest to, w pewnym sensie, jedyna metoda weryfikacji naziemnej zdjęć obszarów powierzchni naszego naturalnego satelity możliwych do obserwacji jedynie przez sondy kosmiczne. W szczególności, dotyczy to obszarów podbiegunowych Księżycy, gdzie wnętrza niektórych kraterów pogrążone są w wiecznym cieniu.

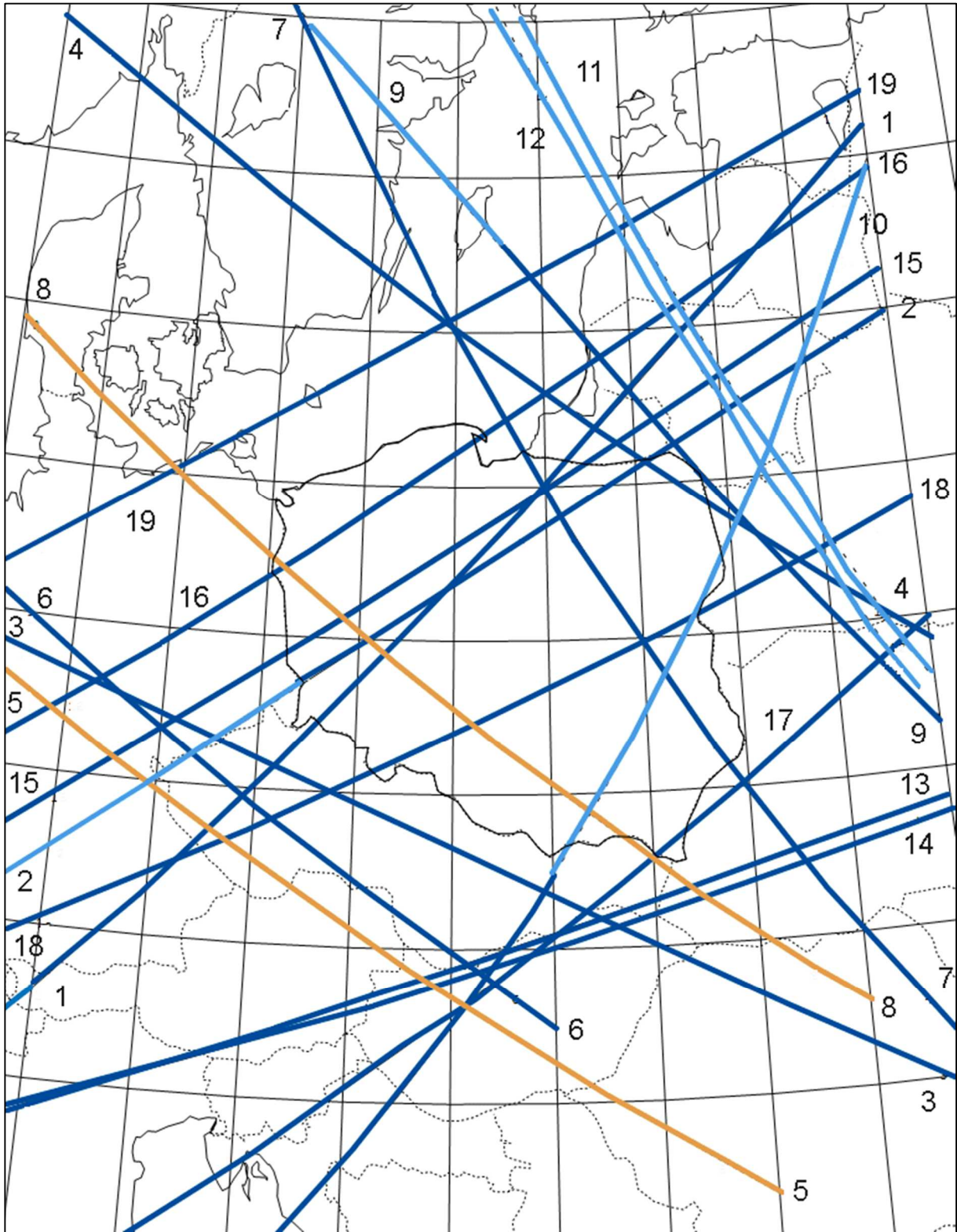
Załączona mapa i zestawienie podaje informacje o wszystkich zakryciach brzegowych, których pasy w 2022 r. przechodzą przez obszar Polski, bądź w pobliżu jej granic³⁵.

Poniższa tabela podaje następujące dane:

- Nr** – kolejny numer zakrycia brzegowego na załączonej mapie,
- Data 2022** – miesiąc i dzień wystąpienia zjawiska,
- UT** – godzina wystąpienia zjawiska (UT),
- ZC** – numer gwiazdy w Katalogu Zodiakalnym (ZC: 4 cyfry) lub SAO (5-6 cyfr),
- mag** – jasność gwiazdy (magnitudo),
- F_k** – faza Księżycy (ujemna - malejąca, dodatnia - rosnąca). Skrót „zac.” oznacza zjawisko odbywające się podczas zaćmienia Księżycy.
- Elon** – elongacja Księżycy od Słońca
- CA** – tzw. kąt wierzchołkowy zjawiska, liczony wokół brzegu Księżycy od najbliższego wierzchołka terminatora ku południowi (S) lub ku północy (N).
- A_k** – azymut Księżycy (liczony względem północy) (dla Warszawy),
- h_k** – wysokość Księżycy nad horyzontem (dla Warszawy),
- Nr zakr.** – numer zakrycia w tabelach na str. 220-227

Nr	Data 2022	UT	ZC	mag	F _k	Elon	CA	A _k	h _k	Nr zakr.
		h m				°	°			
1	I 13	16 37	633	5.5	+0.84	133	13.7 S	118	46	7
2	II 10	16 39	734	6.6	+0.70	113	12.8 S	141	57	27-28
3		19 22 20	1825	5.9	-0.88	140	13.7 S	129	24	37
4	III 9	22 44	716	6.3	+0.45	84	1.6 N	291	14	46
5	IV 5	21 27	656	4.2	+0.20	52	-2.9 S	299	6	53
6		5 21 57	660	4.3	+0.20	53	2.8 N	305	3	—
7		12 23 13	1544	5.4	+0.83	132	4.5 N	247	34	56
8	V 3	20 16	742	5.8	+0.08	33	-4.5 S	302	7	58
9		9 19 19	1484	3.5	+0.58	99	7.7 N	220	49	64-65
10	VI 20	2 11	3413	6.1	-0.61	103	10.1 N	151	23	—
11	VII 6	17 22	1821	2.8	+0.46	86	10.9 N	199	34	76
12		6 17 23	54027	3.5	+0.46	86	11.0 N	199	34	77
13	IX 21	3 12	1270	6.1	-0.21	54	9.7 N	100	38	—
14		23 2 53	1484	3.5	-0.08	32	11.0 N	83	15	—
15	X 16	0 16	958	6.7	-0.66	108	9.4 N	109	48	119
16		16 23 52	1088	5.8	-0.56	97	8.8 N	93	37	121
17		17 22 16	1206	5.9	-0.47	87	9.7 N	67	14	—
18		19 23 58	1435	6.5	-0.28	64	7.5 N	73	10	—
19	XII 1	21 13	3506	6.1	+0.63	105	8.4 S	236	17	—

³⁵ Occultation Prediction Software by David Herald [online] <http://www.lunar-occultations.com/iota/occult4.htm> (dostęp: 23.11.2021)

- przy ciemnym brzegu
- przy jasnym brzegu
- przy ciemnym brzegu, Słońce powyżej 5° pod horyzontem
- przy jasnym brzegu, Słońce powyżej 5° pod horyzontem